

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **D. H.**, zast. JUDr. Jaroslavem Mejzlíkem, advokátem, se sídlem v Třebíči, Bráfova 24, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 7. 2005, č. j. 62 Az 15/2005 – 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 2. 2005, č. j. OAM-218/VL-20-08-2005. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V kasační stížnosti stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Proti označenému rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, a to v jazyce v ruském. V žalobě stěžovatel uvedl, že k pohovoru se přihlíželo pouze povrchně, nikoliv důkladně, a že žalobu podává v jazyce ruském, neboť český jazyk neovládá.

V napadeném rozsudku dospěl krajský soud, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Soud přisvědčil žalovanému správnímu orgánu, že důvodem žádosti o azyl byly výhrůžky ze strany neznámých soukromých osob, a snaha o legalizaci pobytu. Žalovaný tak postupoval podle soudu správně, pokud žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou. Na základě výše uvedeného pak Krajský soud v Ostravě žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, kterou následně k výzvě soudu doplnil. Kasační stížnost podal z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti zrekapituloval průběh předchozího řízení a uvedl, že se domnívá, že v jeho případě jsou dány důvody vymezené v § 12 a) a b) zákona o azylu. Tyto důvody spatřuje v pronásledování ze strany skupiny vyděračů, a to z důvodů náboženských, je katolík a pronásledující osoby jsou pravoslavného vyznání, a dále z důvodů finančních. Dovožoval, že z Ukrajiny odešel z obavy o svůj život. Tyto údaje přitom dle svých slov uváděl při pohovoru, avšak pracovníci žalovaného mu nerozuměli, či tyto údaje záměrně nezapsali. Odkázal na zprávy Ministerstva zahraničí USA a Velké Británie o dodržování lidských práv za rok 2002, resp. MZV ČR z roku 2003. Stejně tak uváděl, že mu nebyl ustanoven tlumočník, pročez neporozuměl otázkám kladeným ze strany správního orgánu, resp. odpovídal zmateně, jak výslovně uvedl, resp. podle přání správního orgánu. Dodal, že důvody k udělení azylu byly při správním řízení zlehčovány či bagatelizovány, a pro případ, že by se musel vrátit na Ukrajinu, by jej pravděpodobně čekala smrt.

Na základě výše uvedeného pak požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém zrekapituloval obsah kasační stížnosti, a uvedl, že stěžovatel podanou kasační stížností nebrojí proti postupu soudu, z čehož dovodil její nepřipustnost dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí

o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu přitom stanoví, že *žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.*

Nejvyšší správní soud i s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi především konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, tak vnímá právo na azyl toliko jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však v souzené věci nenastalo.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 31. 1. 2005 žádost o udělení azylu, ve které uváděl, že na Ukrajině, kde s přítelem kupovali a prodávali auta, byl pronásledován „bandity“, kteří po něm požadovali výpalné; na policii se neobrátil a odcestoval do České republiky. V České republice má matku, která mu telefonovala a řekla, aby za ní přijel. K náboženskému vyznání uvedl údaj: pravoslavná církev – křesťanství. Dále uvedl, že nemá legální pobyt v České republice a od azylového řízení si slibuje, že dostane nějaký papír a bude zde legálně. Obdobně i do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 7. 2. 2005 stejně jako do žádosti o udělení azylu uvedl, že důvodem žádosti o azyl byly výhrůžky ze strany vyděračů, na tamní orgány se však neobrátil. Nákup, opravy a prodej aut byl nelegální, žádné povolení asi neměli, o všechno se staral přítel. Z protokolu dále vyplynulo, že v zemi původu žádné jiné než uváděné problémy neměl. Stejně tak vyplynulo, že na území České republiky pobýval nelegálně. Ze spisu bylo dále zjištěno, že jak při žádosti o udělení azylu, tak i protokolu o pohovoru k důvodům pro udělení azylu byl přítomen tlumočník; na závěr protokolu stěžovatel svým podpisem potvrdil, že byl seznámen s obsahem protokolu v ruském jazyce, souhlasí s ním a nežádá doplnění.

Z výše uvedeného tak vyplývá i pro Nejvyšší správní soud závěr, že stěžovatel žádá o udělení azylu z důvodů pronásledování ze strany soukromých osob, a dále z důvodu

legalizace pobytu, tedy z důvodů, které nejsou vymezeny zákonem azylu a pro které azyl udělit nelze. Žalovaný správní orgán tak postupoval správně pokud žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou.

Pro podporu svých tvrzení odkazuje Nejvyšší správní soud i na svou konstantní judikaturu v obdobných věcech, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 – 51, ve kterém bylo uvedeno, že *žádost o azyl, jejíž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami („mafii“) v domovském státě, spočívající ve vydírání žadatelky a ve výhrůžkách žadatelce a její dceři pro žadatelčiny podnikatelské aktivity, je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zjevně bezdůvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*

Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit námitkám proti neudělení azylu - stěžovatel uváděl, že v jeho případě jsou dány důvody vymezené v § 12 a) a b) zákona o azylu - neboť stěžovatel o azyl žádal z důvodů, které nejsou vymezeny zákonem o azylu, a správní orgán tak postupoval správně pokud žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou.

K námitce, že stěžovatel uváděl při pohovoru údaje, které správní orgán neuvedl do protokolu, resp. námitce, že byl pronásledován i z důvodů náboženských, Nejvyšší správní soud uvádí, že tyto skutečnosti stěžovatel neuvedl v žalobě, a proto se jimi s ohledem na znění § 109 odst. 4 s. ř. s., nemohl zabývat. K tomuto je třeba rovněž uvést, že ani námitky stran neustanovení tlumočnicka, neporozumění otázkám kladeným ze strany správního orgánu, či zlehčování, resp. ovlivňování z jeho strany při výpovědi k důvodům pro udělení azylu stěžovatel v žalobě neuváděl a je třeba aplikovat označené ustanovení.

Nicméně přesto Nejvyšší správní soud poznamenává, že ze spisu vyplynulo, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu uváděl příslušnost k pravoslavné církvi, zatímco v kasační stížnosti uvedl, že je katolík a naopak osoby, které jej vydírají jsou pravoslavného vyznání. Stejně tak ze správního spisu dále vyplynulo, že při sepisování žádosti o udělení azylu a protokolu o pohovoru k důvodům pro udělení azylu stěžovatel k dispozici tlumočnicka měl, přičemž na závěr protokolu svým podpisem potvrdil, že byl seznámen s obsahem protokolu v ruském jazyce, souhlasí s ním a nežádá doplnění. Ani těmto tvrzením by tak, nebýt § 109 odst. 4 s. ř. s., nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit a musel by je označit za účelová. Nejvyšší správní soud přitom v daných souvislostech posuzované věci neshledal ani relevantnost námitky o zprávách Ministerstva zahraničí USA a Velké Británie o dodržování lidských práv za rok 2002, resp. MZV ČR z roku 2003.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Nejvyšší správní soud se přitom plně ztotožňuje s právním posouzením věci provedeného žalovaným a potažmo i krajským soudem, neboť i podle názoru zdejšího soudu stěžovatel ani netvrdil, že je pronásledován

za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud uvádí, že se zcela ztotožňuje se závěry žalovaného správního orgánu, který žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou a Krajského soudu v Ostravě, který žalobu s odkazem na uváděné skutečnosti zamítl a plně odkazuje na jimi učiněné závěry.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu